

पूर्वा कृषिदूत

प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक

वर्ष १३ | अंक २ | फेब्रुवारी २०२२ | नाशिक

पाने ६४ | मूल्य रु. ३५/-

(प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेला नाशिक एच.ओ.मधून वितरित केला जातो.)

- इटालियन मधमाशीचे उगमस्थान आशिया खंड
- रासायनिक खतांचा वापर; सद्यःस्थिती आणि दिशा
- ऊसावरील प्रमुख किडींचे व्यवस्थापन
- 'सूर्या' सारखे तेजस्वी सूर्यफूल
- सेंद्रिय शेती सर्वस्वी हितावह
- ड्रॅगन फळाची लागवड ठरेल लाभदायी

नाशिकस्थित पिंपळगाव बसवंत येथील 'बसवंत मधमाशी उद्यान' संकुलात आयोजित, 'मधुक्रांती-२०२१' या राज्यस्तरीय परिसंवादाचे उद्घाटन करताना महाराष्ट्र राज्य खादी ग्रामोद्योग मंडळाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. बिपीन जगताप. समवेत 'ग्रीनझोन ऑग्रोकेम'चे कार्यकारी संचालक श्री. संजय पवार, 'पूर्वा कृषिदूत'चे संस्थापक संपादक डॉ.श्री. बी.बी. पवार, 'ग्रीनझोन ऑग्रोकेम'चे टेक्निकल डायरेक्टर तथा 'पूर्वा कृषिदूत'चे संपादक डॉ.श्री. भास्कर गायकवाड, डॉ.श्री. उत्तम सहाणे, डॉ.श्री. तुकाराम निकम, डॉ.श्री. धनंजय वाखले, डॉ.श्री. भालचंद्र वायकर, डॉ.श्री. बी.एस. शेवाळे, डॉ.श्री. सूर्या गुंजाळ, डॉ. के. लक्ष्मी राव यांसह 'पूर्वा केमटेक-ग्रीनझोन ऑग्रोकेम' परिवारातील सहयोगी. (सविस्तर वृत्त पान क्रमांक ५३ वर.)

बसवंत गार्डन हे उत्तर महाराष्ट्रातील कृषीक्षेत्राशी संबंधित एक महत्त्वाचे केंद्र असून 'गांव समृद्ध तर देश समृद्ध' ही खूप महत्त्वाची विचारधारा आम्ही या ठिकाणी मांडली आहे. खेड्यापाड्यांचा विकास झाला तरच भारताचा विकास होणार आहे.

यातील दुसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा ते जलसमृद्ध असेल**. तिसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा फळभाज्यांवर प्रक्रिया होईल**.

भरघोस उत्पादन आल्यानंतर जर शेतीमालावर प्रक्रिया केली तरच गांव समृद्ध होणार आहे. या विचारांचा प्रसार व प्रत्यक्ष कृती करण्यासाठी **बसवंत गार्डन** मध्ये कृषी क्षेत्रातील विविध संकल्पना स्वतंत्रपणे मांडल्या आहेत. यातील प्रत्येक संकल्पनेला स्वतंत्र अस्तित्व असून त्याची एकत्रित मांडणी म्हणजे ग्रामीण भागासाठी एक आदर्श मॉडेल आहे.

या प्रकल्पाला भेट दिल्यास स्वयंपूर्ण 'आदर्श गांव-सेवरगांव'च्या प्रतिकृतीतून ग्रामीण भागातील आदर्श तशीच सर्वांगसुंदर जीवनपद्धती जाणून घेता येईल. तसेच उद्योग-व्यवसाय, प्रक्रिया उद्योग व मधमाशी पालनातून शाश्वत शेती आणि उद्योजकता विकास यासारख्या अनेक संकल्पनांविषयी माहिती एकाच ठिकाणी मिळू शकणार आहे. तरी या नाविन्यपूर्ण प्रकल्पाला आपण अवश्य भेट द्यावी आणि सुरु केलेल्या या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा.

संपूर्ण कुटुंबासह व मित्रपरिवारासह अवश्य भेट द्या !

(Miniature Village Model)

(Miniature Village Model)

अंतरवेली फाटा, मुखेड, ता. निफाड जि. नाशिक
श्री. अविनाश पवार - ९९२२५ ०९६६८

अनुक्रम

पूर्वा
कृषिदूत
प्रबोधनातून परिवर्तन...
मासिक

वर्ष १३ | अंक २ | फेब्रुवारी २०२२ | नाशिक
पाने ६४ | मूल्य रु. ३५/-

■ चिंतन

इटालियन मधमाशीचे उगमस्थान आशिया खंड
डॉ. बी.बी. पवार । ४

■ संपादकीय

रासायनिक खतांचा वापर; सद्यःस्थिती आणि दिशा
डॉ. भास्कर गायकवाड । ६

■ पारावरच्या गप्पा

रासायनिक खतांच्या किंमती वाढल्या...
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १०

■ कीडनियंत्रण

ऊसावरील प्रमुख किडींचे व्यवस्थापन
डॉ. मंगेश बडगुजर । १३

■ पीकपाणी

'सूर्या' सारखे तेजस्वी सूर्यफूल;
एक महत्त्वपूर्ण तेलबिया पीक
प्रा. रसिका गवांदे । १६

■ हितगुज

सेंद्रिय शेती सर्वस्वी हितावह
आशुतोष चिंचोळकर । १९

■ पशुखाद्य

दुष्काळी परिस्थितीत
तुतीचा पाला ठरतो जनावरांचा आधार!
डॉ. शांती लाहोटी । २४

■ देखभाल

हरभरा पिकावरील किडींचा बंदोबस्त
यू.ए. पवार । २६

■ बीजमंत्र

प्रमाणित बियाण्यांचे बीजोत्पादन म्हणजे
शाश्वत शेतीला वरदान
प्रा. पुष्पा हसनाळे । ३२

■ मार्गदर्शन

अशी करा कारले
आणि दोडक्याची लागवड
प्रा. पी.एस. घुले । ३५

■ खतनियोजन

मोसंबी फळबागेतील खतांचे व्यवस्थापन
प्रा. अमोल भुक्न । ३९

■ निगराणी

लिंबूवर्गीय फळपिकांमधील
फळगळीवर इलाज
प्रा. दर्शना मोरे । ४१

■ विशेष

ड्रॅगन फळाची लागवड ठरेल लाभदायी
प्रा. डॉ. लक्ष्मण सूरनर । ४५

■ दुग्ध व्यवसाय

स्वच्छ आणि निर्भेळ
दूध उत्पादनाचे तंत्र
आर.पी. कोल्हे । ४९

■ मधुचर्चा

विपुल औषधी गुणधर्माचा
कडुनिंबाचा मध
तेजा घोरपडे । ५२

■ उपक्रम

'मधुक्रांती' राज्यस्तरीय परिसंवादाची
यशस्वी फलश्रुती
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५३

■ आरोग्यसंपदा

प्रकृती निरोगी ठेवणारा 'टोमॅटो'
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५८

■ मधुवार्ता

* मधमाशीची झोप । ६०
* मधमाशीला साखर-पाण्याचा खुराक । ६१
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार)

■ प्रतिसाद

'बसवंत' मधमाशी प्रशिक्षण केंद्रात
मौलिक कार्यानुभवाचा झाला लाभ
सुमित नगराळे । ६२